

## **Bencze Zoltán**

**Budapesti Történeti Múzeum**

**Középkori Főosztály**

**Régész**

### **MUNKAHELYEK**

Budapesti Történeti Múzeum 1984 óta

Régész, osztályvezető- helyettes 1988-1990, osztályvezető 1991-2015

Szépművészeti Múzeum 1976-1982

### **EGYETEMI TANULMÁNYOK**

Eötvös Loránd Tudományegyetem, BTK – Régészet szak

Budapest 1977-1982.

Szakdolgozat címe: Ókeresztény emlékek Pannóniában (1982)

### **TUDOMÁNYOS SZAKTERÜLET**

Középkori városi régészet, anyagi kultúra, egyházi emlékek: a pálos rend és a pálos kolostorok, különös tekintettel Budaszentlőrincre.

### **KIÁLLÍTÁSOK**

- Budapest im Mittelalter (Braunschweig 1991)
- Budapest a középkorban (1993)
- A múlt rétegei, a Szent György tér története (2002-2003) - kurátor
- Kincsek a város alatt (2005) - kurátor
- Fény és árnyék (2011, 2013)
- Ünnepek és hétköznapiak (2014)
- Pálosaink és Pécs (2014)
- Budapest és Krakkó a középkorban (2016)
- Kincsek a város alatt-újdonságok a múltból (2017)

### **SZAKMAI KITÜNTETÉSEK**

Miniszteri dicséret (1989)

## **FONTOSABB ÁSATÁSOK**

- Bp. II. Budakeszi út 91-95. Budaszentlőrinc, pálos kolostor (1985-1994) - ásatásvezető
- Bp. I. Kapisztrán tér 2-4. a Hadtörténelmi Múzeum udvara (1987-1990) - ásatásvezető
- M0 autóút ÉK-i szektor 1995-1997) - ásatásvezető
- Bp. I. Szent György tér nyugati oldal (1998-2000) - koordinátor és ásatásvezető
- Bp. I. Dísz tér 17. volt Honvéd Főparancsnokság (1999-2000) - ásatásvezető
- Bp. I. Kapisztrán tér, Mária Magdolna templom (2000-2001) - ásatásvezető
- Bp. I. Országház utca 33-34. volt Állami Nyomda (1996, 2000-2002) - ásatásvezető
- M0 autóút déli szektor (2003) - koordinátor és ásatásvezető
- Bp. I. Lovas út-Várfok utca sarka (2007) - ásatásvezető
- M0 déli szektor csepeli és soroksári szakasz(2008-2010) - koordinátor és ásatásvezető
- Bp. I. Petermann bíró u. 9. (2009) - ásatásvezető
- Bp. II. Margit körút 19-21.( 2010-2012) - ásatásvezető
- Bp. I. vári liftek (Ibolya u. és Murád pasa) (2014-2015) - ásatásvezető
- Bp. I. Táncsics Mihály utca 9. (2016) - ásatásvezető

## **FONTOSABB PUBLIKÁCIÓK: KÖNYVEK**

Bencze Zoltán - Székér György: A budaszentlőrinci pálos kolostor. Monumenta Historica Budapestinensia 8. (Budapest, 1993)

Bencze Zoltán: Beszámoló a Rákospalota- Újmajor területén 1995-1997 között folytatott régészeti feltárások középkori eredményeiről. In: Bencze Zoltán-Gyulai Ferenc-Sabján Tibor-Takács Miklós: Egy Árpád-kori veremház feltárása és rekonstrukciója. Monumenta Historica Budapestinensia 10. szerk. Schwarcz K, Hanny E. (Budapest, 1999. 9-72.)

## **TANULMÁNYOK, CIKKEK**

Előzetes jelentés a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum udvarán folyó ásatásról. Hadtörténelmi Közlemények 34. (1987/2), 370-385.

Újabb beszámoló a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum udvarán folyó ásatásról. Hadtörténelmi Közlemények 34. (1987/4), 791-809.

Jelentés a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum udvarán 1987 végéig folyt ásatásokról. Hadtörténelmi Közlemények 35. (1988/1), 178-195.

Beszámoló a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum udvarán 1988-ban folytatott feltárási munkákról. Hadtörténelmi Közlemények 102. (1989/1), 131-143.

Jelentés a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum udvarán 1989-ben és 1990-ben folytatott feltárási munkákról. Hadtörténelmi Közlemények 103. (1990/3), 194-198.

Die Handwerker und Kaufleute der Stadt Buda vom Anfang des 14. bis zum ersten Drittel des 16. Jahrhunderts. In: Budapest im Mittelalter. Hg. von Gerd Biegel. Braunschweig, (1991), 333-349 és 505-526.

Der Paulinerorden im mittelalterlichen Ungarn /Das Hauptkloster von Budaszentlőrinc im Spiegel geschichtlicher und archäologischer Daten/, In: Budapest im Mittelalter. Hg. von Gerd Biegel. Braunschweig, (1991), 415-425 és 538-540.

Cserépbográcsok a Hadtörténeti Múzeum udvarán folytatott ásatásból Budapest Régiségei 29. (1992), 135-153.

A budaszentlőrinci pálos kolostor területén 1984-1991 között folytatott feltárások. Budapest Régiségei 29. (1992), 155-165.

A Hadtörténeti Intézet udvarán feltárt egyik sziklagödör kerámiája, *Communicationes Archeologicae Hungariae* 1992. (1994), 209-223.

A budaszentlőrinci pálos főkolostor a régészeti és történeti adatok tükrében. In: *Varia Paulina I. Pálos Rendtörténeti Tanulmányok*. Szerk. Sarbak Gábor. Csorna, (1994), 154-164.

Középkori Osztály. In: *Budapesti Történeti Múzeum*. Budapest, Corvina kiadó. (1995) 46-75, 144-146, 151-154.

L'alimentation en eau des monastères pauliniens de Hongrie, In: *L'hydraulique monastique*, introduction de Léon Pressouyre. Creaphis, (1996), 83-87.

Újabb kutatások a budaszentlőrinci pálos kolostor területén. Budapest Régiségei 31. (1997), 313-322.

Egy sziklagödör kerámiaanyaga a Hadtörténeti Múzeum udvarán. Budapest Régiségei 32. (1998), 165-170.

A Margit síremlék. In: *Hungaria Regia (1000-1800) Fastes et défis*. (1999), 26. Kat. sz. 26.

Das Kloster St. Lorenz bei Buda (Budaszentlőrinc) und andere ungarische Paulinerklöster. Archäologische Untersuchungen. Beiträge zur Geschichte des Paulinerordens. Berliner Historische Studien. Band 32. Ordensstudien XIV. Herausgeben von Kaspar Elm in Verbindung mit Dieter R. Bauer, Elmar L. Kuhn, Gábor Sarbak und Lorenz Weinrich. Berlin, (2000), 157-190.

Archäologische Forschungen am nördlichen Seite des Burgviertels in Buda. *Vari Archaeologica Hungarica* 9. Mittelalterlichen Häuser und Straßen in Mitteleuropa. Hg. Mária Font, Mária Sándor. Budapest-Pécs, (2000), 49-56.

A budaszentlőrinci pálos kolostor. In: *Hegytörténet, Hegytörténeti Konferencia Budapest-Hegyvidék 2000*. Szerk. Noéh Ferenc. (Budapest, 2001), 12-18.

Török rézedények a Hadtörténeti Múzeum udvarán. Budapest Régiségei 35/2. (2002), 461-468.

Török emlékek régészeti kutatása Budán az 1990-es években. In: A hódoltság régészeti kutatása. Opuscula Hungarica 3. Szerk. Gerelyes Ibolya, Kovács Gyöngyi. (Budapest, 2002), 51-58.

Előzetes jelentés a Budapest I. Dísz tér 17. sz. alatt folytatott régészeti kutatásokról. Tanulmányok Budapest Múltjából 31. (2003), 193-201.

Előzetes jelentés a volt Állami Nyomda épületeinek területén folytatott régészeti kutatásokról. Budapest Régiségei 37. (2003), 113-136.

Recent Research into Ottoman-period Remains in Buda. In: Archaeology Of The Ottoman Period In Hungary. Opuscula Hungarica 3. ed. Ibolya Gerelyes, Gyöngyi Kovács. (Budapest, 2003) 55-62.

Árpád-kori település Budapest határában. In: „Quasi liber et pictura” Tanulmányok Kubinyi András hetvenedik születésnapjára. szerk. Kovács Gyöngyi. ELTE Régészettudományi Intézet, (Budapest, 2004), 47-52.

A budaszentlőrinci pálos kolostor építési korszakai. In.: Változatok a történelemre. Tanulmányok Székely György tiszteletére. Monumenta Historica Budapestinensia 14. Szerk. Erdei Gyöngyi, Nagy Balázs. (Budapest, 2004) 73-77.

Kincsek a város alatt. Budapest régészeti örökségének feltárása, 1989- 2004. Budapesti Történeti Múzeum, (2005), 31, 160-161, 170-171.

A Buda melletti Szentlőrinc kolostor története az írott és régészeti adatok tükrében. In: Decus solitudinis. Pálos évszázadok. Művelődéstörténeti Műhely Rendtörténeti Konferenciák 4/1. Őze Sándor közreműködésével szerkesztette Sarbak Gábor. Szent István Társulat (Budapest, 2007), 465-474.

Régészeti kutatások az M0 autópálya soroksári nyomvonalán. Aquincumi Füzetek 15. (2009), 130-133.

Die Geschichte des Paulinerklosters zu Budaszentlőrinc im Spiegel der schriftlichen und archäologischen Quellen. In: Der Paulinerorden. Geschichte-Geist-Kultur. Hg. von Gábor Sarbak. Művelődéstörténeti Műhely Tagung zur Ordengeschichte 4/2. Szent István Társulat (Budapest, 2010), 397-410.

Bencze Zoltán- Zádor Judit: Egy budavári polgárház története. Budapest, I. kerület, Táncsics Mihály utca 27. In: Tanulmányok Budapest Múltjából 35. (2010), 7-38.

Bencze Zoltán- Böröczky Blanka- Szigeti Judit: Szkíta temető és népvándorlás kori telepnyomok az M0 körgyűrű Soroksár- Akácós dűlői lelőhelyén. Aquincumi Füzetek 16. (2010), 161-169.

Bencze Zoltán- Szigeti Judit: Honfoglalás kori temető Soroksár határában. In: Budapest Régiségei 42-43. (2010), 19-45.

Régészeti feltárás Felhévíz nyugati határán. Aquincumi Füzetek 17. (2011), 74-80.

A Táncsics Mihály utca 7-9. rövid története. <http://archeologia.hu/BENCZE-zoltan-a-budavari-tancsics-mihaly-utca-7-9-rovid-tortenete> (2013)

A XII. kerület középkori emlékei. In: Tanulmányok a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény 40. évfordulójára: V. Helytörténeti Konferencia. Szerk. Balázs Attila, Kollega Tarsoly István. Budapest: Tarsoly Kiadó (2014), 5-12. (Hegyvidéki históriák)

Budaszentlőrinc, a rend középkori központja. In: Pálosaink, a fehér barátok. szerk. Sudár Annamária, Sarbak Gábor. Magyar Pálos Rend, Pécs; Országos Széchényi Könyvtár, (Budapest, 2015), 62-64.

Remete Szent Pál vörösmárvány síremléke. In: Pálosaink, a fehér barátok. Szerk. Sudár Annamária, Sarbak Gábor. Magyar Pálos Rend, Pécs; Országos Széchényi Könyvtár, (Budapest, 2015), 65-66.

A Régi királyi ház vázlatos története. Kammerhof, mahalleszi, embassy. In: Metszet: építészet, újdonságok, szerkezetek, részletek. Artifex, (Budapest, 2015. /5), 48-49.

Budaszentlőrinc a középkori pálos főkolostor. Pálosaink és Pécs. Művelődéstörténeti Műhely, Rendtörténeti konferenciák. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar Új- és Legújabbkori Történeti Tanszékének sorozata. 4/4. Szent István Társulat. (Budapest, 2016), 41-54.

Bencze Zoltán-Szigeti Judit: A Pesti-síkság honfoglalás és kora Árpád-kori temetői = Cemeteries from the Hungarian Conquest and Arpadian ages on the Pest Plains. Budapest Régiségei 48. (2015), 113-130.

The Budapest History Museum and the Rediscovery of Medieval Buda. In: Medieval Buda in Context. Szerk. Balázs Nagy. Leiden, Boston: Brill, (2016), 25-51

A Budapesti Történeti Múzeum régészeti kutatásai az M0 autópályák nyomvonalán. Kincsek a város alatt-Újdonságok a múltból 2017. 277-282, 302-303.

Archeological investigations along the M0 motorway. Treasures under the city (2017), 277-282, 303-304.